

Tyske alpejegerere klar for Norge

Tyske alpejegerere blir øremerket for innsats i Norge når NATO organiserer de nye utrykningsstyrkene. Da blir det også aktuelt med øvelser i Nord-Norge.

OLAV TRYGGE
STORVIK

Det er den tyske 1. Fjelldivisjon som er forlagt i det østlige Bayern som vurderes som aktuell for innsats på Nordflanken. Det er en formidabel kamporganisasjon, den kraftigste og kanskje mest eliteorienterte som finnes i den tyske hær, og det er neppe aktuelt å sette inn hele divisjonen i Norge med mindre det skulle oppstå svært alvorlige situasjoner. Men deler av divisjonen, som 23. alpejegerbrigade kan nå få seg tildelt oppgaver i Nord-Norge.

Kraftig reduksjon

Det er NATOs nye strategi og styrkestruktur som gjør dette aktuelt. Konfrontasjonen Øst-Vest midt gjennom Tyskland er borte, og i sentral-Europa er det oppstått en komfortabel buffersone mot Sovjet-Unionen, som fortsatt er kontinentets sterkeste militærmakt. USA er på vei ut av Europa med sine styrker samtidig som alle andre land også går til kraftige reduksjoner. De tyske væpnede styrker står f.eks. foran de mest omfattende omorganiseringer siden Bundeswehr ble opprettet med en reduksjon fra 650 000 til 365 000 frem til 1994.

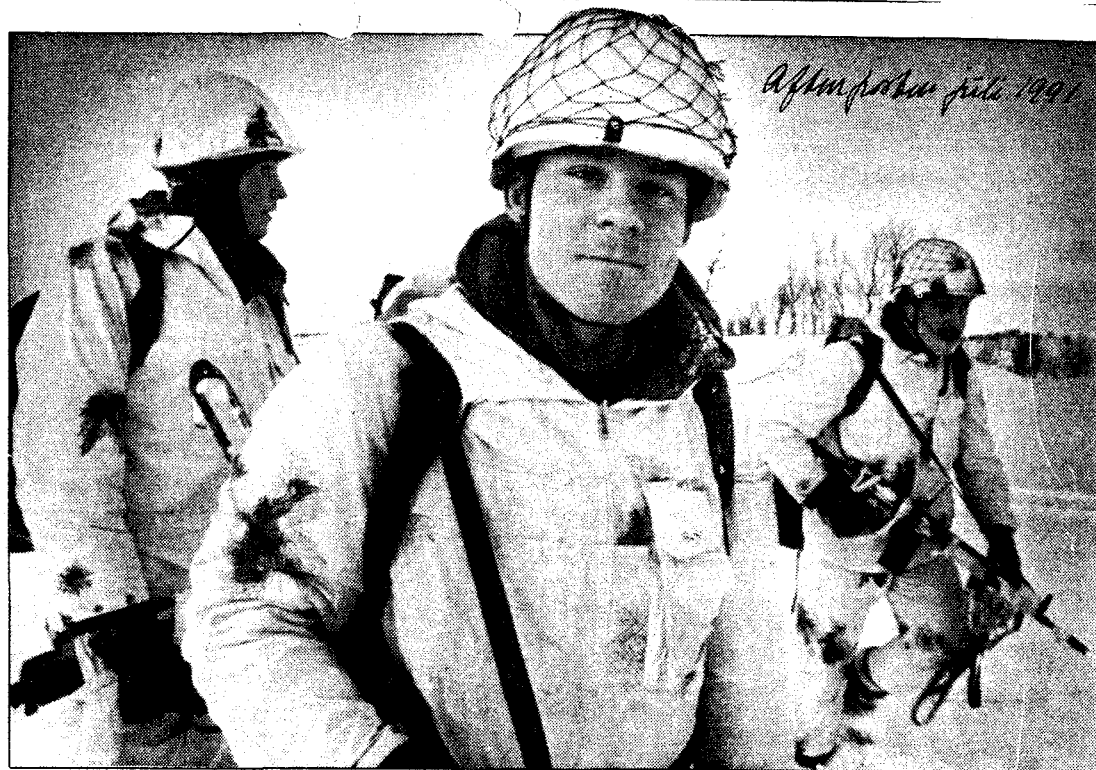
Det innebærer at samme landområde, hvor flankene er blitt mer utsatt enn tidligere, skal forsvares med betydelig færre og svakere

styrker. NATO-ministrenes svar på denne situasjonen har vært å utarbeide ny strategi med større vekt på mobilitet og utrykningsstyrker enn tidligere slik det nylig ble vedtatt på forsvarsministermøtet i Brussel.

Det er her den tyske 23. alpejegerbrigade kommer inn i forbindelse med Norge. Brigadesjefen, oberst Helmut Neubauer, sier det meget forsiktig til Aftenposten: – Vi venter at brigaden må ta på seg nye oppgaver innen NATO. Men i øyeblikket foreligger det hverken politiske eller militære beslutninger. I forsvarsdepartementet i Bonn bekrefter sjefen for militær-politisk avdeling, admiral Hans Frank, at alpejegerne er aktuelle for innsats på Nordflanken. Han viser til NATOs planer for organisering av utrykningsstyrker og konseptet for såkalte «Task Groups», hvor militære styrker i større grad enn tidligere «skreddersys» for en konkret oppgave eller situasjon.

Offensiv styrke

1. Fjelldivisjon er en sterkt pansret og offensiv kamptyrke, som består av hele fire brigader. Det er 24. panserbrigade utstyrt med Leopard 2, den mest moderne tank i den tyske hær, 23. pansrede infanteribrigade og 56. Heimevernsbrigade. Men det er 23. alpejegerbrigade som gjør denne divisjonen til en helt unik militær avdeling.



Brigaden har sitt hovedkvarter i Bad Reichenhall, men har enkeltavdelinger og store øvelsesområder ved Mittenwald. Den legger stor vekt på sine historiske tradisjoner. I luen bæres et merke med blomsten «Edelweiss», og avdelingen kaller seg med stolthet for «Edelweissdivisjonen». Det er samme betegnelse som den tyske styrken som angrep Narvik 9. april 1940 hadde, og ganske riktig, på veggen i offisersmessen i Mittenwald dominerer et portrett av Eduard Dietl, Hitlers yndlingsgeneral, mannen som ledet felttoget i Nord-Norge.

Men det ville være grovt urettferdig å sammenligne dagens tyske alpejegerere med Hitlers hær. 23. alpejegerbrigade oppsto i 1956, og «Edelweiss»-betegnelsen går tilbake til alpejegerens innsats på Dolomitt-fronten under første verdenskrig, da avdelingen utmerket seg i kamp mot italienske styrker.

Brigadesjefen, oberst Neubauer, og hans offiserer viser oss rundt i øvelsesområdet. I en fjellvegg ved den

østerrikske grense er det øvelser i fjellklatring. Ruter av forskjellig vanskelighetsgrad er merket opp, og fra standplass kan vi observere hvordan infanterilag tar seg frem både vertikalt og sidelengs i fjellveggen med mitaljser og ryggsekk på 35 kg. Det hele foregår lekende lett og uanstrengt, tilsynelatende.

Eliteavdeling

Det er liten tvil om at 23. alpejegerbrigade er en eliteavdeling med profesjonelle og høyt motiverte folk. Avdelingsfører og omgangstone mellom soldater og offiserer virker stram, men er samtidig åpen og vennlig. Atmosfæren i avdelingen er uvanlig god, det kan virke som den først og fremst er basert på respekt for faglig dyktighet og kvalifikasjoner.

– Vi har få rekrutteringsproblemer, opplyser Neubauer. – Vi har et stabilt befalskorps, og soldatene søker seg gjerne hit fordi de er interessert i den utdanning og de utfordringer vi kan by dem. Mange av soldatene

En mindre avdeling fra alpejegerne har allerede vært i Norge på øvelse. Det skjedde under NATO-øvelsen Array Encounter i indre Troms ifjor. Avdelingen beviste at de tyske alpejegerne egner seg meget godt for innsats i Nord.

(Foto: Erik Veigård)

blir senere profesjonelle fjellførere og deltar i internasjonale klatreekspedisjoner.

Neubauer viser frem soldatens personlige utrustning, både vinter- og sommerutstyr. Alt er av ypperste kvalitet og ville ha fått enhver norsk brigadesjef til å rødme av misunnelse. Til og med ski og bindinger er trolig bedre enn hva som tilbys norske soldater.

Brigadens kampavdelinger består av hele fire infanteribataljoner og en artilleribataljon. Men til tross for at disse avdelingene i tysk sammenheng regnes som lett infanteri er de likevel godt utstyrt med pansrede transportkjøretøyer av typen «Fuchs», som også er et amfibiekjøretøy som kan krysses elver. I tillegg inngår det forskjellige støtteavdelinger i brigaden, bl.a. et pan-

serkompani utstyrt med 17 tanks av typen Leopard 1, ingeniørkompani og forsyningsavdelinger.

I motsetning til den norske hær, som for noen år siden endelig greide å kvitte seg med kløvkompaniet etter en 30 år lang og seig politisk strid, har tyskerne holdt fast ved hesten. Et kompani med 54 dyr, to tredjedeler muldyr og en tredjedel Hafflingerhester, skal sørge for forsyninger i fjellet når været ikke tillater å fly helikoptre. Oberst Neubauer er glad i dyrene og vil ikke kvitte seg med dem. – Vi har bruk for dem, sier han, og opplyser at det også er gjort forsøk med norske fjordinger i avdelingen. Men de blir desverre altfor dyre i anskaffelse, og Hafflingerhester er et utmerket som også egner seg som soldat i fjellet, mener Neubauer.

100451